

### **Zašto je jeftina nafta opasna za cijeli svijet ?**

Njemački dnevnik *Die Welt* donosi članak koji otkriva međuzavisnost između cijena nafte i razine nasilja na Bliskom i Srednjem istoku, Nigeriji, Venezueli, Meksiku i drugim zemljama proizvođačima nafte. Članak najprije podsjeća na tragični primjer Nigerije gdje vlasti nisu uspjele postići ozbiljnije pozitivne rezultate u borbi protiv islamističke militantne skupine Boko Haram zbog nedostatka financijskih resursa. Upravo taj manjak financijskih sredstava u državnom proračunu za borbu protiv terorista usko je povezan s padom cijena nafte čijom prodajom Nigerija značajno puni proračun. Kao u Nigeriji, slična formula vrijedi i za brojne druge proizvođače nafte: kako pada cijena nafte, tako raste nasilje u tim zemljama, tvrdi *Die Welt*. U Venezueli su protesti i ulično nasilje izbili čim je vlast povisila cijene motornih goriva kako bi izbjegla bankrot. U Meksiku je pad prihoda od prodaje nafte značajno umanjio sredstva pa onda i djelovanje organa vlasti u borbi protiv narkokartela koji sve više šire svoje aktivnosti i nasilje. Pad prihoda zbog jeftine nafte posebno je tragičan na Bliskom istoku gdje od te zarade tamošnje države trebaju financirati vojne akcije protiv *Islamske države*, ali ih ne provode zbog nedostatka sredstava. Sigurnosni su problemi tako narasli u spomenutim zemljama da npr. Nigerija treba cijene nafte od 120 USD za barel, Venezuela 125 USD, a Meksiko oko 80 USD za barel kako bi uravnotežili svoje državne proračune i osigurali učinkovito smirivanje prilika u zemlji. Kako bi nadoknadile izgubljene prihode, te zemlje moraju podizati poreze i druge naknade izazivajući time nemire i pogoršavajući sigurnosnu situaciju još više. Rješenje će biti teško naći jer, kako se prognozira u članku, ako i uspije najnovija inicijativa više država velikih proizvođača nafte da zamrzavanjem proizvodnje stabiliziraju naftno tržište i podignu cijene nafte, one u skorijoj budućnosti najvjerojatnije neće prijeći 80 USD za barel što za neke države i dalje neće biti dovoljno da stabiliziraju sigurnosne prilike u zemlji.

*Izvor: Sputnik News*  
17.3.2016.

### **Biodizel iz genetski modificirane šećerne trske ekonomičniji od onoga od soje**

Tehnoekonomska analiza znanstvenika s američkih sveučilišta Illinois i Virginia Polytechnic Institute and State University pokazala je da je biodizel proizveden od ulja dobivenog od genetski modificirane šećerne trstike (tzv. lipid-cane) mnogo ekonomičniji nego biodizel proizveden od sojinog ulja. U članku objavljenom u časopisu *Bioproducts & Biorefining* istraživači pišu da su rezultati pokazali da je trošak proizvodnje biodizela u slučaju lipid-canea pao s 0,89 dolara po litri na 0,59 dolara po litri jer je sadržaj lipida u trstici porastao s 2 % na 20 %. Taj je trošak dvostruko niži od 1,08 dolara po litri koliko stoji proizvodnja biodizela od sojinog ulja. Zbog visoke produktivnosti, od trstike s povećanim sadržajem lipida od 20 % (lipid-cane) može se proizvesti 6700 litara biodizela po jednom ha, dok se od soje može proizvesti oko 500 litara biodizela po jednom ha.

*Izvor: Green Car Congress*  
18.3.2016.

### **Saudijska Arabija prelazi s nafte na obnovljivu energiju**

Vlada Saudijske Arabije ozbiljno razmatra opcije prelaska s fosilnih goriva na obnovljivu energiju i za vlastitu potrošnju i kao idući glavni generator prihoda. Naglasak je dan razvoju i primjeni solarne energije u pripremi za post-naftnu ekonomiju, izjavio je saudijski ministar nafte Ali al-Naimi. Međutim, on očekuje da će se svijet još najmanje idućih pedesetak godina snažno oslanjati na fosilna goriva. Vezano za obnovljivu energiju, al-Naimi tvrdi kako nema mnogo zemalja na svijetu koje su tako idealne za obnovljive resurse kao što je to Saudijska Arabija. Ona ima i obilje sunčevog svjetla, dostupna zemljišta i goleme količine pijeska koji je nužan za proizvodnju solarnih panela, kazao je al-Naimi. Još lani na skupu u Parizu ministar al-Naimi je najavio da Riyadh želi postati veliki izvoznik gigavata električne energije koja bi se proizvodila u saudijskim solarnim elektranama. Stoga vlada planira do 2040. instalirati 54 GW kapaciteta za proizvodnju čiste energije.

*Izvor: Sputnik News, 20.3.2016.*

### **Američki program zamjene dizelovih motora pridonio zdravlju i čistoći zraka**

Američki program državnih subvencija za preuređenje ili zamjenu starijih dizelovih motora uvelike je poboljšao javno zdravlje smanjujući štetno zagađenje koje je uzrokovalo preuranjene smrti, napade astme i izostanke iz škole i s radnog mjesta, navodi se u zadnjem izvješću američke državne agencije za zaštitu okoliša (EPA). Zakon o smanjenju dizelskih emisija iz 2008. značajno je pridonio kvaliteti zraka u naseljima širom SAD-a. Od 2009. do 2013. EPA je platila ukupno 520 mil. dolara za preuređenje ili zamjenu 58.000 dizelovih motora starije generacije u vozilima, plovilima, lokomotivama i drugoj vrsti radnih strojeva i opreme. EPA procjenjuje da su time smanjene emisije iz dizelovih motora za 312.000 tona NO<sub>x</sub>, 12.000 tona PM<sub>2.5</sub>, 19.000 tona emisija ugljikovodika (HC) i 57.000 tona ugljičnog monoksida (CO), te čak 4,8 mil. tona ugljičnog dioksida (CO<sub>2</sub>) koliko bi te emisije iznosile tijekom životnog ciklusa zamijenjenih motora. Isto tako se procjenjuje da je uštedeno 11 mlrd dolara na troškovima zdravstvene zaštite ljudi. Radi se o procjeni troškova koliko bi oni iznosili tijekom životnog vijeka zamijenjenih motora ili drugim riječima, spriječeno je između ostalog 1700 preranih smrti. Također, program je uštedio i 1,6 milijardi litara goriva. EPA također procjenjuje da se na svaki dolar investiran u zamjenu starih dizelovih motora zaradi 13 dolara na koristima u javnom zdravstvu.

*Izvor: Green Car Congress, 26.3.2016.*

### **Unipetrol nastavlja investiranje i u 2016.**

Češka naftna tvrtka Unipetrol, u vlasništvu poljske tvrtke PKN Orlen, planira ove godine investirati oko 450 mil. eura. Od toga će oko 168 mil. eura biti investirano u razvoj, oko 270 mil. eura u održavanje i rekonstrukciju, te oko 3 mil. eura u zaštitu okoliša. Unipetrol je lani pokrenuo velike projekte povećanja kapaciteta za proizvodnju polipropilena, a završena je i rekonstrukcija međunarodnog cjevovoda za transport etilena.

*Izvor: Prague Monitor, 29.3.2016.*

### **Požar u slovačkoj rafineriji nafte**

Slovačka naftna tvrtka Slovnaft, u vlasništvu mađarskog MOL-a, donijela je odluku o reduciranju proizvodnje dijela naftnih proizvoda za trotjedno razdoblje nakon požara koji je izbio u rafineriji u Bratislavi. Požar je nastao na cjevovodu jedinice za tešku atmosfersku vakuumsku destilaciju, ali je odmah ugašen te nije uzrokovao veliku materijalnu štetu na postrojenju niti ozljede radnika, tvrdi Slovnaft. Tvrtka u svom priopćenju nije specificirala obujam štete na postrojenju niti za koje će naftne proizvode proizvodnja biti smanjena u iduća tri tjedna, tek je naglasila da redukcija proizvodnje neće utjecati na isporuke proizvoda za tržište. Rafinerija u Bratislavi godišnje prerađuje 5,5 mil. tona nafte.

*Izvor: Portfolio.hu, 1.4.2016.*

### **Sečin: Prezasićenost naftom na globalnom tržištu nestat će za dvije godine**

Višak ponude nafte na svjetskom tržištu nestat će u iduće dvije godine zbog rasta svjetskog gospodarstva i potrošnje, iscrpljivanja starih naftnih polja, te privremenog zatvaranja složenih naftnih projekata koji trenutačno ne donose zaradu, izjavio je predsjednik najveće ruske državne naftne tvrtke Rosneft Igor Sečin. Danas izgleda da će do prestanka zasićenosti tržišta prevelikom ponudom nafte doći za dvije godine, a za to vrijeme će tržište nastojati doći do željene ravnoteže, predviđa Sečin. U tom razdoblju biti će izražena volatilitnost cijena nafte te da će donošenje dobrih odluka zahtijevati dobre analize kratkoročnih temeljnih tržišnih čimbenika.

*Izvor: TASS, 12.4.2016.*

### **Sprema li SAD novi rat na Bliskom istoku da spasi svoju naftnu industriju ?**

Nakon što je propao pokušaj velikih proizvođača nafte da postignu sporazum o zamrzavanju proizvodnje nafte što bi kao posljedicu trebalo imati porast sada vrlo niskih cijena nafte, globalne cijene nafte su pale 4 %. Njemački financijski stručnjak i novinar Ernst Wolff je upozorio kako bi ovo moglo imati fatalne posljedice za cijeli svijet. On tvrdi da daljnji pad cijena nafte može dovesti do niza ozbiljnih ratova širom svijeta. Upozorio je na dramatičnost gospodarske situacije. S jedne strane gospodarstvo je u stagnaciji ili čak recesiji, dok s druge strane postoji velika zasićenost tržišta naftom zbog čega joj pada cijena. Naftna skladišta su puna, tankeri puni nafte već stoje u kilometarskim kolonama, a pojedine zemlje poput Venezuele već imaju kolaps gospodarstva i ozbiljne društvene krize. Druge zemlje poput Nigerije, Angole ili Azerbajdžana već su zatražile hitne kredite kako bi zaduživanjem spriječile izbijanje krize koja je pored vratima, tvrdi Wolff. Međutim, ključ problema je SAD. Njihov je financijski sektor uložio ogromna sredstva u skupu proizvodnju nafte i plina iz škriljaca, koja po ovim cijenama nafte na svjetskom tržištu nije više isplativa. Za njih je nužno da cijena nafte bude 80 dolara po barelu da naftaši mogu razvijati poslovanje i vraćati kredite. Kako je cijena nafte već dulje vrijeme ispod 40 dolara za barel, do sada je već oko 50 velikih naftnih tvrtki u SAD-u bankrotiralo. Wolff upozorava da će propast naftne industrije frakturiranja škriljaca dovesti do ozbiljnih problema u američkom financijskom sektoru koji će se nužno

preliti na ostalo gospodarstvo i dovesti zemlju pred bankrot. Kako to izbjeći, pita se Wolff. Jednostavno, tvrdi njemački ekspert, neki ozbiljan rat na Bliskom istoku koji bi uništio brojna naftna polja bio bi dovoljan da se smanji količina nafte na tržištu i da se cijene nafte opet podignu koliko je potrebno da se spasi američka naftna industrija frakturiranja škriljaca i time ne ugrozi stabilnost banaka i financijskog sustava SAD-a. Wolff zato preporuča da se pažljivo prate događanja prije svega na Bliskom istoku, gdje već postoji otvoreni neprijatelj u obliku *Islamske države*, te da treba pričekati da se vidi koji će se izgovori upotrijebiti za rasplamsavanje i širenje rata u toj regiji. A i u ostalim regijama je stanje vrlo kritično budući da je naftna industrija širom svijeta otpustila desetke tisuća radnika koji su kao nezaposleni sada i životno ugroženi sa svojim obiteljima što može biti pokretač većih nemira.

*Izvor: Sputnik News, 19.4.2016.*

### **Lukoil otvorio veliki terminal za maziva u Austriji**

Ruska naftna tvrtka Lukoil u Beču je pustila u rad veliki terminal za proizvodnju i prodaju maziva na veliko. Izgradnja terminala na obali Dunava koji uključuje spremnike za skladištenje i kompleks za prihvatanje brodova predstavlja drugu fazu unaprjeđenja bivšeg austrijskog postrojenja za miješanje maziva koji je Lukoil kupio 2014. Terminal je dobio i najvišu kategorizaciju certifikacije VDA 6.3 koju izdaje njemačko udruženje automobilske industrije. Novi terminal omogućit će Lukoilu optimizaciju logističke opskrbe naftom iz Rusije i povećanje konkurentnosti Lukoilovih krajnjih proizvoda u Europi.

*Izvor: Oil and Gas Eurasia, 27.4.2016.*

### **MOL zabilježio čistu CCS EBITDA od 510 milijuna dolara**

Zahvaljujući otpornosti integriranog poslovnog modela MOL Grupe učinci niskih cijena nafte su apsorbirani, dok je snažan rast EBITDA-e Downstreama anulirao pad profita u Upstreamu. U prvom tromjesečju 2016. godine MOL Grupa ostvarila je značajnu čistu CCS EBITDA u iznosu od 144 milijarde forinti (510 milijuna dolara), unatoč prosječnoj cijeni nafte od samo 33,9 dolara po barelu u prvom tromjesečju, što je 37 % niže nego u istom razdoblju prošle godine. Rezultati ukazuju da je MOL na putu da ostvari planirani čisti CCS EBITDA rezultat na godišnjoj razini u iznosu od barem 2 milijarde dolara.

*Izvor: Portfolio.hu, 9.5.2016.*

### **Jugopetrol bilježi gubitak od 545.000 eura u prvom kvartalu**

Crnogorski Jugopetrol ima gubitak od 545.000 eura u prvom kvartalu ove godine što je prvi put da ima negativan rezultat. Financijski direktor Jugopetrola Nikola Jovanović rekao je da je ovaj gubitak uzrokovan niskim jediničnim maržama izazvanim nepovoljnim kretanjima cijena nafte na svjetskim tržištima. To je utjecalo na smanjenje profitabilnosti u odnosu na isto razdoblje prošle godine, kada su imali dobit od 54 tisuće eura. Tvrtka je zabilježila i pad prodaje u iznosu od 3% u odnosu na isto razdoblje prošle godine kao rezultat smanjenja veleprodaje.

*Izvor: SEEBiz, 10.5.2016.*

### **Čermak pregovara o prodaji Crodusa Gazpromnjeftu**

Dva su izvora SEEbizu potvrdila kako Ivan Čermak pregovara s Gazpromnjeftom o prodaji Crodusa. Navodno u cijelom poslu posreduje bivši predsjednik Stjepan Mesić. Zaključenje posla može se očekivati u idućih nekoliko mjeseci. Služba za odnose s javnošću Crodusa nije imala izjavu za javnost. Slična je priča bila puštena i prije nekoliko godina, no tada su je iz Crodusa demantirali. Crodux derivati dva d.o.o. u svojoj mreži ima 65 benzinskih servisa te zapošljava 800 ljudi.

*Izvor: SEEbiz*  
10.5.2016.

### **OMV-u prepolovljena dobit u prvom kvartalu**

Dobit austrijske tvrtke OMV u prvom kvartalu ove godine pala je 50%, na 167 milijuna eura. OMV se fokusirao više na uštedu troškova nego na povećanje prodaje, što je rezultiralo iznosom prodaje od oko 300.000 barela dnevno, a to je otprilike ista razina iz 2015. OMV je smanjio investicije na 467 milijuna eura u 1. kvartalu 2016. za razliku od istog razdoblja lani kada su investicije bile 707 milijuna.

*Izvor: Reuters*  
16.5.2016.

### **Petrolu pao prihod i porasla dobit u prvom kvartalu**

Slovenski Petrol ostvario je u prva tri mjeseca ove godine 827 milijuna eura prihoda i čistu dobit od 14 milijuna eura. Petrolu, koji više od polovine prihoda ostvaruje prodajom naftnih derivata, zbog pada cijena nafte prihod od prodaje smanjen je u prvom kvartalu za 6% u odnosu na prvi kvartal 2015. dok je dobit povećana za 5%. Petrolovi prošlogodišnji prihodi iznosili su 3,8 milijardi eura, a dobit 65,3 milijuna eura. U 2014. prihodi su iznosili 3,3 milijarde, a dobit je bila 41,1 milijuna eura.

*Izvor: Finance*  
23.5.2016.

### **Loživo ulje iz riječke rafinerije dospjelo u more**

Istraga provedena nakon izlivanja ugljikovodika iz Rafinerije nafte Rijeka u more kod Kostrene 12. svibnja, pokazala je da se radilo o loživom ulju koje je u more isprano iz sustava oborinske kanalizacije. U Kostreni na predjelu Dražina – Potkvarovo - Klančić i dalje prema lučici Podurinj tog je dana došlo do onečišćenja mora i obale, nakon što je u Rafineriji nafte Rijeka došlo do propuštanja ugljikovodika izvan rafinerijske zaštitne brane. Iz Ine navode da je loživo ulje u sustav oborinske kanalizacije dospjelo u sklopu priprema za pokretanje rafinerije nakon remonta početkom ožujka kada je prilikom pokretanja lož uljne stanice došlo do propuštanja lož ulja iz cjevovoda zauljene kanalizacije u sustav oborinske kanalizacije. Uzrok tog propuštanja bila je probušena drenažna cijev zauljene kanalizacije koja se pri remontu koristi prilikom pokretanja uljne stanice. Drenažna cijev je stavljena izvan upotrebe do sanacije.

*Izvor: HINA*  
23.5.2016.

### **Katar zaziva 65 USD za barel**

Katarski ministar energetike Mohammed bin Saleh al-Sada izjavio je da je "nasušno potrebna" cijena nafte od 65 USD po barelu naglašavajući da se naftom trenutačno ne trguje po "fer cijeni". Cijene barela su ispod psihološke granice od 50 USD. Saleh al-Sada nije odbacio mogućnost da zemlje članice OPEC-a još jednom zaustave proizvodnju kako bi povećale cijenu nafte. Posljednji sastanak OPEC-a nije doveo do zamrzavanja proizvodnje nafte jer na to nije htjela pristati Saudijska Arabija, ali ni Iran. Al-Sada kaže da je oporavak tržišta spor i postojan, a "fundamenti" u sektoru ukazuju da se ide u dobrom pravcu. Prema njemu, cijena barela od 65 USD potaknula bi zamrle investicije i pomogla brojnim naftnim tvrtkama.

*Izvor: UPI, 30.5.2016.*

### **Dug naftnih kompanija povećan za trećinu**

Neto zaduženost 15 vodećih europskih i američkih naftnih tvrtki na kraju prvog tromjesečja skočila je za trećinu. Dug se popeo na 383 milijarde dolara što je 97 milijardi dolara više nego krajem ožujka 2015. Tvrtke su se često zaduživale kako bi zadržale razinu dividendi unatoč padu cijena nafte te kako bi financirale investicijske programe. Najveći dug od 70 milijardi dolara pritišće Royal Dutch Shell, a slijedi ga ExxonMobil s 38 milijardi dolara. Najniži dug ima Statoil, oko 12 milijardi dolara.

*Izvor: Bloomberg, 31.5.2016.*

### **Novi proces za dobivanje zelenog dizela od kraftovog lignina iz crnog luga**

Istraživači iz Švedske i Španjolske razvili su trofazni proces za pretvaranje kraftovog lignina iz crnog luga u zeleni dizel, a rad o tome je objavljen u časopisu *ChemSusChem*. Kraftov proces pretvara drvo u drvenu pulpu za proizvodnju papira. Toksični nusproizvod se zove crni lug, a sastoji se od tekućih ostataka poput lignina i hemiceluloze te anorganskih kemikalija korištenih u Kraftovom procesu. Za svaku tonu pulpe Kraftov proces proizvodi oko 10 tona crnog luga. Globalno se proizvede 1,3 mlrd tona crnog luga godišnje. 200 mil. tona crnog luga u obliku suhe krutine se spaljuje u elektranama, što ga čini petim najvažnijim gorivom na svijetu, odmah uz ugljen i naftu. S druge strane, to je gorivo koje je nusproizvod prerade drveta, pa je obnovljivi izvor energije. Jedan od dosadašnjih uspješnih postupaka dobivanja goriva vezan je za proces uplinjavanja. Novi proces ima drugačiji pristup. U prvoj fazi se koristi Ni-katalizirani proces hidrogenacije/hidrogenolize uz 2-propanol za dobivanje ligninskog ostatka sa smanjenim sadržajem etera, karbonila i olefina. U drugoj fazi se obavlja organska katalitička esterifikacija ligninskog ostatka s priređenim anhidridima masne kiseline što dovodi do esterificiranih ostataka lignina koji su topljivi u lakom loživom ulju. U trećoj fazi se esterificirani ostaci lignina u hidro-obradi procesuiraju lakim loživim uljem kako bi se dobio dizel.

Istraživači navode kako će ovaj proces omogućiti razvoj novih metodologija i tehnika za komercijalnu preradu lignina u postojećim rafinerijama nafte u standardna goriva.

*Izvor: Green Car Congress, 1.6.2016.*

### **Dolazi desetljeće električnih vozila**

Cijene baterija za električna i hibridna vozila su u padu, u 2015. su pale 35 %, tako da bi prema Bloombergovim analitičarima u idućih šest godina nesubvencionirana električna vozila mogla biti cjenovno jednako prihvatljiva kao njihovi konkurenti na fosilna goriva. Optimistične procjene kažu da bi do 2040. električna vozila, koja su u stanju voziti na velike udaljenosti, mogla koštati manje od 22.000 USD, a 35 % novih automobila globalno imat će utičnicu. To će biti početak stvarnog uzleta tržišta električnih vozila. Naftno tržište ne očekuje takav razvoj situacije jer trenutačno tek 0,1% globalnog tržišta automobila otpada na električna vozila. Ta su vozila rijetkost na ulicama glavnine zemalja, a cijena im je značajno viša od konkurentskih vozila na fosilna goriva. Naftaši poriču potencijalni problem za njihovu branšu. Naftni kartel OPEC računa da će električna vozila 2040. činiti tek 1% voznog parka, a prvi čovjek Conoco Phillipsa Ryan Lance izjavio je da električna vozila neće imati nikakav značajan utjecaj narednih 50 godina. No, neke činjenice govore drugačije. U idućih nekoliko godina Tesla Motors, Chevy i Nissan planiraju početi prodavati električna vozila na 'duge pruge' za cijenu od oko 30.000 USD po automobilu, a druge automobilske i tehnološke kompanije ulažu milijarde u desetke novih modela električnih vozila. Ford do 2020. godine želi 40 % svoje globalne ponude vozila elektrificirati ili bar ponuditi u hibridnoj inačici. Kako bi promijenili gorivo za ogroman broj vozila, u Fordu namjeravaju uložiti 4,5 milijarde dolara i dodati 13 'zelenih' modela u ponudu, što nazivaju svojim najvećim ulaganjem u električna vozila ikad u razdoblju od pet godina. U 2017. Mercedes će u prodaji imati deset hibridnih vozila, a uprava obećava da će prije kraja desetljeća predstaviti električni automobil koji može prijeći 500 km uz samo jedno punjenje. Bloomberg je nastojao izračunati koliko brzo može rasti prodaja električnih vozila. Prošle godine taj segment globalno je narastao za 60 %. Bloomberg je računavši sa 60-postotnim rastom godišnje izračunao da bi električna vozila između 2023. i 2028. mogla umanjiti potražnju za naftom na razini 2 milijuna barela dnevno. Ipak, u ovim ranim danima razvoja sektora za široko prihvaćanje takvih vozila potrebna su četiri preduvjeta, a ni jedan nije lagan – države moraju poticati električne aute kako bi se umanjili troškovi, proizvođači automobila trebali bi se pomiriti s ekstremno malim profitnim marginama, kupci moraju biti spremni platiti više, a cijene baterija trebaju pasti. Ako se ostvare optimistična predviđanja, do 2040. električna će vozila za pogon trebati 1.900 TWh, što čini čak 10 % prošlogodišnje proizvodnje globalno. Električna vozila će umanjiti trošak pohrane električne energije i pomoći će uskladišiti struju iz nestabilnih izvora kao što su Sunce i vjetar. Bloomberg procjenjuje da će do 2030. za izradu baterija biti utrošeno manje od 1% poznatih svjetskih rezervi litija, nikla, mangana i bakra, te 4 % svjetskih rezervi kobalta. Nakon 2030. kemija baterija vjerojatno će napraviti zaokret prema novim materijalima pa će baterije postati jeftinije, lakše i manje. Usprkos svemu, tržište nafte još ima razloga biti skeptično prema električnim vozilima. Proizvođači vozila trebaju nastaviti spuštati cijenu, a nema ni dovoljno punionica za udobno putovanje na veće udaljenosti. Druga nepoznanica je utjecaj koji će na tržište imati samovozeći auti i servisi poput Ubera,

koji bi na ceste mogli staviti veliki broj vozila koja prelaze velike udaljenosti tijekom godine. Jer, što je više prijeđenih kilometara to je i baterija ekonomičnija. Ako takvi novi servisi budu uspješni, mogli bi dati vjeter u leđa tržištu električnih vozila.

*Izvor: Bloomberg*  
2.6.2016.

### **S višom cijenom nafte Amerikanci se vraćaju na polja škrljaca**

Kako se cijena nafte polako oporavlja i sada se kreće oko 50 dolara za barel, tako su američke naftne tvrtke polako počele aktivirati bušačke garniture na poljima škrljaca. Prema podacima naftne servisne tvrtke Baker Hughes Inc., broj bušačkih garnitura za proizvodnju nafte nedavno je porastao za 9 i popeo se na 325, dok je broj tornjeva za proizvodnju plina iz škrljaca također porastao, te ih sada u SAD-u radi ukupno 408. Još je rano reći da je to konačni povratak američke proizvodnje nafte i plina iz škrljaca, za koju je u prosjeku nužna cijena od oko 60 dolara za barel da bi bila isplativa. Ipak, slažu se analitičari da je to očito i znak da se nakon brojnih stečajeva i prekida proizvodnje zbog pada cijena u zadnjih godinu-dvije, dio naftaša koji imaju nešto niže troškove proizvodnje nafte i plina iz škrljaca oprezno odlučuju na aktiviranje dosad zatvorenih resursa u nadi da će ovaj oporavak cijena potrajati.

*Izvor: World Oil*  
3.6.2016.

### **Britanske naftne kompanije planiraju nove uštede**

Više od 40 % britanskih naftnih i plinskih kompanija planira dodatno smanjiti troškove poslovanja i otpuštati radnike kao odgovor na krizu u toj industriji, pokazalo je istraživanje. Istraživanje Bank of Scotland i Lloyds Banking Groupa, provedeno između prosinca lani i veljače ove godine, pokazuje da trećina poduzeća planira dodatno rezanje radnih mjesta tijekom ove godine, objavio je BBC. Od 141 ispitane tvrtke, 51 % je otpuštalo u proteklih godinu dana. U prošloj godini je izgubljeno oko 65.000 radnih mjesta povezanih s tom industrijom, što je 15 % od ukupnog broja.

*Izvor: Reuters*  
6.6.2016.

### **Fiat nije varao na testovima emisija dizelskog goriva**

Talijanski testovi za anomalije u emisijama dizelskog goriva nisu pronašli ništa što bi ukazivalo da je talijanski proizvođač automobila Fiat i cijela grupa krivo prikazivao tehničke specifikacije svojih vozila s dizelovim motorima, izjavio je talijanski ministar transporta Graziano Delrio na sastanku ministara Europske unije u Luxembourg. Nedavno su njemački mediji pisali o tome kako se sumnja da je i Fiat varao na testovima emisija dizelovih motora. Međutim, ministar Delrio je sada kazao kako na temelju provedenih testova može potvrditi ono što su i druge zemlje članice otkrile, a to je da nijedan drugi proizvođač automobila osim njemačkog Volkswagena nije krivo prikazao specifikacije emisija svojih vozila s dizelovim motorima.

*Izvor: ANSA*  
7.6.2016.



### **AZTN analizirala marže trgovaca naftnim derivatima**

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) je u siječnju 2015. pokrenula istraživanje tržišta naftnih derivata s naglaskom na tržište maloprodaje i veleprodaje motornih goriva u Hrvatskoj. Cilj istraživanja bio je utvrditi relevantne činjenice o načinu i mehanizmima određivanja maloprodajnih cijena goriva u razdoblju od godine dana nakon liberalizacije tržišta (veljača 2014.-veljača 2015.). Za potrebe istraživanja AZTN je provela anketu kojom je bilo obuhvaćeno pet poduzetnika koji na hrvatsko tržište stavljaju više od 90 % svih goriva: INA, Petrol, Lukoil Croatia, Tifon i Crodux derivati dva. Istraživanje tržišta naftnih derivata u Hrvatskoj pokazalo je da nakon liberalizacije tržišta nisu postojali pokazatelji koji ukazuju na značajne promjene marži trgovaca koje u strukturi maloprodajne cijene iznose 5 do 10 %, dok primarni utjecaj na njihovo formiranje imaju nabavna cijena goriva, trošarine i porezi.

*Izvor: Poslovni dnevnik  
10.6.2016.*

### **Globalni kapaciteti rafinerija idu prema svjetskom rekordu**

Cijene nafte kliznule su na međunarodnim tržištima prema razini od 51 dolar, budući da je jači dolar potisnuo u drugi plan snažnu potražnju rafinerija i prekide u opskrbi. Na londonskom je tržištu cijena barela iznosila 51,34 dolara. Na američkom tržištu barelom se trgovalo po cijeni od 49,92 dolara. Analitičari ističu da je cijene nafte prigušio oporavak dolara, poskupivši uvoz energenata za zemlje koje koriste druge valute. Dolarski indeks porastao je 0,3 %. Cijene nafte kliznule su s najviše razine u gotovo 12 mjeseci nakon što je dolar promijenio smjer, objavila je banka ANZ, dodavši da bi prekidi u opskrbi širom svijeta trebali pomoći spriječiti njihov dublji pad. Na strani potražnje, očekuje se da će globalna aktivnost rafinerija dosegnuti rekordnu razinu upravo u trenutku kada će ponuda biti smanjena zbog prekida u opskrbi. Tako će u kolovozu raspoloživi globalni kapaciteti rafinerija dosegnuti 101,8 milijuna barela dnevno, najviše u povijesti, pokazuju podaci. U ožujku su iznosili 97,25 milijuna barela dnevno.

*Izvor: Reuters  
11.6.2016.*

Priredio Ivo Tokić